

pravna klinika

Studenti pomažu egzistencijalno ugroženima

Na Pravnoj klinici Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu volontiraju 33 studenata koji u sklopu izbornog predmeta i praktične nastave dijele pravne savjete građanima koji ne mogu platiti odvjetnike.

piše Kata Pranić

Otkako je prošle godine počela s radom, Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu volonterski pomaže građanima koji nemaju novca za plaćanje odvjetničkih usluga. Pravnu pomoć pružaju 33 volontera, studenti pete godine prava, ali i oni s treće i četvrte godine. Podijeljeni su u šest radnih grupa: Zaštita od diskriminacije i prava manjina, Zaštita prava djece i obiteljsko uzdržavanje, Zaštita prava pacijenata, Zaštita žrtava i svjedoka kaznenih djela, Grupa za radno pravo i zaštitu prava azilanata. Za taj je posao nužna motivacija i dobra volja studenata te osjetljivost za socijalno ugrožene. Studenti volonteri samostalno kontaktiraju sa strankama, primaju predmete, obrađuju ih i odlučuju kakav će pravni savjet dati ili podnesak napisati. Taj je posao i praktični dio nastavnog procesa jer je riječ o izbornom kolegiju na petoj godini prava. Njihov rad nadgledaju voditelji klinike Alan Uzelac, profesor na Katedri za građansko procesno pravo, te akademski mentori, nastavnici, asistenti i znanstveni novaci Pravnog fakulteta. O Pravnoj klinici razgovarali smo s Barbarom Preložnjak s Katedre za opću teoriju prava i države i Slađanom Aras s Katedre procesnog i građanskog prava, pomoćnicama voditelja Pravne klinike i profesora na Katedri za građansko i procesno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu te Ognjenkom Manojlović, apsolventicom prava, akademskom mentoricom grupe za odnose s javnošću i studentima volonterima.

Izjava o tajnosti - Pravna klinika ustanovljena je kao kolegij Praktične vježbe - Pravna klinika, no Pravna klinika predstavlja zakonski oblik pružanja besplatne pravne pomoći u skladu s odredbama

Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći te je pri Ministarstvu pravosuđa registrirana kao ovlašteni pružatelj besplatne pravne pomoći. Studenti pete godine pravnog studija obvezni su odraditi stručnu praksu, a jedan od oblika prakse je i Pravna klinika. Moja je uloga koordinacija rada studenata, organizacija njihova odlaska na stručnu praksu u udruge civilnog društva s kojima surađujemo i pružanje pomoći pri uključivanju u projekte važne za razvoj rada Pravne klinike – kaže Barbara Preložnjak s Katedre za opću teoriju prava i države. Iako su studenti samostalni u obradi predmeta i donošenju pravnih mišljenja, mentori im u tome pomažu. No studenti mogu pružiti samo primarnu pravnu pomoć i ne mogu zastupati stranku na sudu jer je to odvjetnički posao. - Kad studenti u dovoljnoj mjeri obrade neki predmet, sastanemo se i razgovaramo, a ako su krenuli pogrešnim putem, moj je posao vratiti ih na pravi. Na početku je bilo teško i meni i njima, ali vrlo sam zadovoljna jer su samostalni pa je moja uloga sve manja - kaže Slađana Aras s Katedre procesnog i građanskog prava.

Besplatna pomoć

Popularizacija Klinike

Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osnovana je 2010., a pruža pravne savjete osobama slabijega imovnog statusa i ranjivim socijalnim skupinama te pomaže u sastavljanju raznih podnesaka u upravnom i drugim postupcima. Kako bi javnost doznala koja je uloga Pravne klinike brine se Ognjenka Manojlović koja je mentorica grupi odnosa s javnošću i koordinira sadržaj web-stranice.- Moj primarni cilj je popularizirati postojanje Klinike, a sekundarni je obrazovanje javnosti da postoji potreba za pružanjem besplatne pravne pomoći. Dugoročno radimo nešto pozitivno za hrvatsko društvo; zaštitom prava na maksimalnoj razini povećavamo demokratizaciju.

Na Pravnoj klinici su se dobro snašli i entuzijasti s treće i četvrte godine prava, a svi oni obavljaju poslove adekvatne njihovu stupnju pravnog obrazovanja. Iako se Ana Bačić, studentica pete godine prava, trenutačno bavi zaštitom svjedoka kaznenih djela, njen izbor je trgovačko pravo koje će joj biti specijalizacija jednom kad postane odvjetnica. - Mentorica sam u svojoj grupi i iznimno mi je zanimljiva i korisna praksa na Pravnoj klinici – kaže Ana koja na volonterski posao odvaja deset sati na tjedan. S kolegama razmatra predmete i priprema pravni savjet za stranke. Svaki volonter je obavezan jedan dan na tjedno raditi tri sata, u što se ne ubrajaju sastanci grupe i oni s mentorom. Zbog toga odvajaju i svoje slobodno vrijeme na proučavanje predmeta, što im je, kažu, zadovoljstvo. Mare Maltarić, studentica pete godine prava, pomaže azilantima. Budući da je potpisala izjavu o tajnosti, najzanimljivije podatke ne smije otkriti.

Dosta slučajeva - Zasad sam upoznala tri slučaja, to su mladi ljudi, Arapi tragične sudbine. Moj je posao napraviti neku vrstu upitnika o njihovu mišljenju o zemlji iz koje su pobjegli i provjeriti, preko nevladinih udruga, objektivnu situaciju u tim zemljama te pripremiti izvješće – objašnjava Maltarić koju najviše zanima kazneno pravo, a ljeta namjerava provesti na dvomjesečnoj pravnoj praksi u Americi.

Zaštitom prava pacijenata bavi se Juraj Brozović, student treće godine, koji je bio koordinatorski volonter na Svjetskom kongresu medicinskog prava i odlučio se i za volonterstvo na Pravnoj klinici.

- Ono što ne mogu riješiti ja, obave stariji studenti. Na Pravnoj klinici namjeravamo provesti vremena koliko mi to fakultetske obveze dopuste – kaže Juraj kojega zanima kazneno i medicinsko pravo, a još mu je rano reći hoće li biti odvjetnik ili sudac. Ivan Krešić, zadužen za zaštitu prava djece i obiteljsko uzdržavanje, student je pete godine prava, a odabrao je trgovački smjer. Trenutačno je zaokupljen pravnim predmetom žene koja već deset godina vodi parnicu u vezi s nasiljem u obitelji, razvodom braka i alimentacijom.

- Teška je to priča, ima mnogo dokumenata i nadam se da će obrada biti gotova sljedeći tjedan. Mi

jedino možemo ponuditi upute kako će se ponašati na sudu gdje gospođu ne možemo zastupati, a i kad je riječ o podnoscima, tu smo ograničeni – objašnjava Krešić koji je prije volontirao u Hrvatskom helsinškom odboru i Hrvatskom pravnom centru. Mišljenja je da je volontiranje na Pravnoj klinici dobro iskustvo zbog toga što se student mora sam snaći, utvrditi što je bitno, a što ne. Volonterima Pravne klinike nedavno se pridružila i Irena Čaček, studentica pete godine prava, koja je u grupi za zaštitu radnog prava i za odnose s javnošću. - Imamo dosta slučajeva, a Pravna klinika je prilika da vidimo što nas u poslu čeka sutra. Vidim se u odvjetništvu, a ova je praksa izvrstan uvid u budući posao. Dosad sam radila na jednom kompliciranom slučaju i jednoj ovrhi, gdje smo se dosta angažirali oko primjene novog zakona – kaže Čaček. U razgovoru s volonterima osim motivacije, znatizelje i empatije za siromašne građane vidljiva je i ambicioznost studenata. - Nadam se da ću u Pravnoj klinici volontirati do kraja studija jer me zanima taj oblik prakse. Zanima me upravno pravo i javna uprava, a htjela bih povezati zaštitu ljudskih prava i neke međunarodne mehanizme zaštite ljudskih prava na budućem poslu - Silvija Koračević, studentica četvrte godine prava, predstavnica Grupe za zaštitu od diskriminacije i zaštitu okoliša.